

**Memoria de la intervenció arqueològica
realitzada al carrer Jaume Giralt, 9-53, Metges,
2-18, Pou de la Figuera, 1-7.
Districte de Ciutat Vella. Codi 107/17**

(Barcelona, Barcelonès)
Desembre 2017

Nº Expedient:
470 K121-NB 2017/1-21183

Marta Merino Pérez

ABANS. SERVEIS CULTURALS S.L.

c. Ventura Plaja 30-32, Àtic 1^a

08028 Barcelona

Telf.: 667 746 340 /637 794 864

ivansalvado.abans@gmail.com /jordichoren.abans@gmail.com

www.facebook.com/Abans

Arqueòloga Directora
Marta Merino Pérez

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Marta", with a long horizontal stroke underneath.

Coordinador
Ivan Salvador Jambrina

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Ivan", with a long horizontal stroke underneath.

A Barcelona, 26 de juny de 2018

Índex

Fitxa tècnica	4
Motius de la intervenció	5
Localització	6
Marc geogràfic i geològic.....	7
Síntesi històrica i antecedents arqueològics	9
Antecedents arqueològics	9
Metodologia	20
Desenvolupament dels treballs arqueològics	21
Conclusions i interpretació.....	23
Afectació arqueològica.....	24
Bibliografia.....	25
Annexos	26
Annex 1	27
Fitxes.....	27
Fitxes d'unitats estratigràfiques.....	28
Fitxes d'estructures.....	29
Fitxes de negatius i interestrats	30
Annex 2	31
Documentació fotogràfica	31
Annex 3	38
Planimetries	38
Índex de plànols	39

Fitxa tècnica

Nom de la intervenció	Memoria de la intervenció arqueològica realitzada al carrer Jaume Giralt, 9-53, Metges, 2-18, Pou de la Figuera, 1-7
Municipi	Barcelona
Comarca	Barcelonès
Coordenades UTM ETRS89	X 431397.0/ Y 4582111.8
Alçada	6'53m s.n.m.
Tipus de jaciment	Urbà
Tipus d'intervenció	Preventiva
Tipus d'activitat	Control, documentació i Excavació
Resultat de la intervenció	Positiu
Cronologia	Modern/contemporani indeterminat
Dates de la intervenció	01/12/2017 a 15/12/2017
Coordinador	Ivan Salvador
Arqueòloga directora	Marta Merino
Dibuix de camp	Marta Merino
Topografia	ABANS Serveis Culturals s.l.
Infografia	Jordi Chorén
Propietari de la finca	Ajuntament de Barcelona
Règim jurídic de la finca	Públic
Promoció i finançament	BIM/SA
Codi	107/17
Superfície total del solar	3.525m ²
Superfície afectada	2.000m ²
Protecció existent	Zona d'Interès Arqueològic

Motius de la intervenció

La present intervenció arqueològica preventiva s'ha realitzat a l'espai situat entre els carrers Jaume Giralt, 9-53, Metges, 2-18, i Pou de la Figuera, 1-7, al districte de Ciutat Vella de Barcelona. En aquesta àrea es va dur a terme els treballs necessaris per realitzar el canvi d'instal·lació del rec de la plaça, obra que implicaven fer tot una sèrie de rases i retalls per a la col·locació de tubs i arquetes.

L'espai afectat es troba catalogat com a Zona d'Interès Arqueològic i alt valor històric, per la qual cosa era necessari dur a terme un control arqueològic dels moviments de terres implícits en l'obra que s'ha de dur a terme.

Per aquest motiu BIM/SA, com a promoció de l'obra, es posà en contacte amb l'empresa d'arqueologia **ABANS Serveis Culturals, S.L.** per tal que s'encarregués de les tasques de control arqueològic, així com de l'excavació arqueològica que se'n pogués derivar.

Els treballs arqueològics han estat coordinats per l'arqueòleg Ivan Salvadó Jambrina, tot assumint la direcció tècnica l'arqueòloga Marta Merino Pérez, de l'empresa d'arqueologia **ABANS Serveis Culturals S.L.**

Marc geogràfic i geològic

La comarca del Barcelonès, comprèn el territori estès entre la Mediterrània i la Serralada Litoral, en el tram conegut com a Collserola i delimitat pels rius Llobregat i Besòs. Des del punt de vista morfològic, doncs, s'aprecien dues grans unitats, Collserola i el Pla. A la Serra de Collserola hi trobem una formació de horst composada per materials granítics i esquistosos, limitat al nord pel Vallès (Sector central de la Depressió Prelitoral), a l'est amb el Turó de Roquetes (Besòs), al sud el Turó de Valldaura i a l'oest pel Llobregat.

Quant al Pla, es troba obert a mar i limitat per la Serralada Litoral (composta de llicorelles silurianes assentades en un basament granític) i a migjorn per la falla que segueix ran de mar des de Garraf i turó de Montjuïc fins al Turó de Montgat, més enllà del Besòs.

La falla, originada al moment de la fractura del Massís catalano-balear, dibuixà el que a grans trets, havia de ser la costa catalana. Per això, el pla inclinat del peu de Collserola és de basament paleozoic i d'estructura tabular, havent estat afectat per tots els moviments orogènics alpins.

En el miocè i el pliocè, damunt del sòcol paleozoic, sedimentaren dipòsits marins del qual son testimonis una sèrie de petits i suaus turons (dels Ollers, del Tàber, de les Falsies, de la Bota).

La falla es fa visible al Pla ja que si des de Collserola els dipòsits baixen d'una manera continuada, suau i regular, al punt de contacte entre Ciutat Vella i l'Eixample, es produeix una ruptura amb la presència d'un salt o esglaó d'uns 20m, clarament visible en la morfologia urbana (les baixades de Jonqueres, de la Via Laietana, els carrers d'Estruch, de les Moles o de Jovellanos). Salt aquest que fou aprofitat per la defensa de la ciutat situant-hi les muralles o a nivell econòmic, explotat amb la ubicació de diversos molins a la zona coneguda com de les moles (actual carrer de les Moles).

De l'esglaó cap a mar ja no hi ha sòcol de llicorella ni de granit, sinó que ens trobem un mantell al·luvial format per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes dels rius veïns i del corrent litoral.

En aquest sector del pla es formaren maresmes i estanyols, però com que la costa ha anat avançant, molts d'aquest ja no existeixen en l'actualitat tot i que molts d'ells han continuat vius en

els topònims de la ciutat (Banyols a la marina de Provençals, la Llavina a Portal Nou, la Llacuna i la Llanera al Llobregat o l'estany del Cagalell al Port).

Referent al terme municipal de Barcelona, que és el que ens ocupa en aquest cas, arriba a una extensió de 1.754.900 Ha i s'estén a la costa mediterrània en una plana de 5 Km d'amplada limitada al nord-oest per la Serra de Collserola (que culmina a 512m amb el Tibidabo), entre els sectors deltaics del Llobregat i el Besòs.

La seva funció de capital sempre ha estat afavorida per la situació geogràfica d'aquesta plana, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció nord-sud la Catalunya Central (el Llobregat i l'eix Besòs — Congost — Ter).

Com hem esmentat abans, ens trobem davant d'un territori format a causa de l'acumulació de sediments provinents de les rieres, torrents i deltes dels rius propers a la ciutat així com de sediments marins (és reconegut que en els darrers segles, Barcelona ha guanyat terreny al mar).

Síntesi històrica i antecedents arqueològics

En aquesta plana completament urbanitzada destaquen varies zones clarament diferenciades, el nucli antic que correspon a la primitiva ciutat romana damunt del Mont Tàber (15m snm) proper al mar. El nucli de Montjuïc al sud, que s'aixeca suaument al pla i que cau bruscament sobre el mar fent-se inexpugnable el seu accés des d'aquesta posició, i els ravals més pròxims que s'originaren entorn aquests nuclis.

Per altra banda, tenim tota una sèrie de nuclis poblacionals que, emergits fora muralles acabaran essent absorbits per la ciutat en una de les seves dues importants crescudes (amb la construcció de les muralles del segle XIII o durant l'expansió del segle XIX amb la creació de l'Eixample).

Per entendre l'entorn geogràfic concret de la zona afectada per la present intervenció arqueològica ens hem de centrar entre el barri de Sant Pere i de Santa Caterina tot i que hi ha autors que prefereixen agrupar tot l'espai sota el nom de barris de Sant Pere. En tot cas es tracta d'una zona delimitada pel carrer de Trafalgar, la Via Laietana, el carrer de la Princesa i el Passeig de Sant Joan. Originat al segle X, entorn a nuclis religiosos i centres de producció, mantingué la dinàmica industrial fins ben entrat el segle XX. Part important del barri desaparegué amb l'aplicació de La Reforma de principis del segle XX i la conseqüent obertura de la Via Laietana, i més recentment amb el pla de reforma del Mercat de Santa Caterina i el seus entorns, que ha provocat l'enderrocament de bona part de la xarxa urbana de la zona.

Antecedents arqueològics¹

D'una manera molt resumida, podem dir que el lloc que ens ocupa té un alt interès històric i arqueològic ja que:

1. Forma part del suburbium de la ciutat romana. En aquesta zona es coneguda l'existència d'una vil·la romana (S. II) a la zona de la plaça d'Antoni Maura, i una zona de necròpolis tardoromana que s'esten per tota aquesta zona. També s'han localitzat grans retalls, sitges i abocadors d'àmfores altimperials.
2. Aquest sector es troba dins d'una de les vilanoves medievals de la ciutat, i a tocar d'un dels camins medievals d'accés a la ciutat, l'actual carrer de Sant Pere Més Baix.

¹Text extret íntegrament del PIA (Projecte d'Intervenció Arqueològica).

3. Intervenció: Carrer del Fonollar, 19-29, 26-38² (Bronze, Tardoantic, Medieval): Aquesta intervenció arqueològica per a la construcció de la RSU de Santa Caterina correspon a la Zona C i va comportar la realització de rases als carrers de Fonollar i Pou de la Figuera i al solar situat entre els carrers de Jaume Giralt, Pou de la Figuera i dels Metges, (Zona C Fonollar-Arc de Sant Cristòfol). La intervenció en el solar del Pou de la Figuera es va plantejar mitjançant una sèrie de rases d' 1,50 m. d'amplada. En el carrer Pou de la Figuera-Fonollar el projecte de la instal·lació del servei de recollida pneumàtica preveia la col·locació de dos tubs, un dipòsit i un seguit d'arquetes al llarg del carrer, motiu pel qual, es van dur a terme dues rases en sentit est-oest que, donat l'interès històric de les restes aparegudes, es van anar ampliant fins abraçar pràcticament tota l'amplada del carrer. Finalment, en el carrer d'Arc de Sant Cristòfol es va efectuar una rasa en la qual es va col·locar un dels tancs de succió de RSU. En el solar delimitat pels carrers dels Metges, de Jaume Giralt i del Pou de la Figuera, es van realitzar sis rases, tres d'est a oest, i tres més de nord a sud, seguint les directrius del Museu d'Història de de Barcelona i formant una gran quadrícula que ocupava la pràctica totalitat del predi.

Amb aquesta actuació es va poder documentar restes arqueològiques ubicades cronològicament dins de 6 fases.

La primera fase d'ocupació es remuntava a la prehistòria recent, en concret al període del bronze antic o inicial. D'aquest moment, s'identificaren un total de cinc estructures, totes elles localitzades a l'extrem nord-oest del solar del Pou de la Figuera. Es tractava de quatre retalls fets en el terreny interpretats com a possibles "fons de cabanes". D'altra banda, es va localitzar una fossa funerària amb cripta lateral per la qual cosa es va apuntar la presència d'una fase de necròpolis que podria haver funcionat coetània al teòric poblat o bé, un cop s'hagués abandonat, aprofitant l'espai deixat com a necròpolis. El següent període històric que es va documentar es situava dins de l'època tardoromana i estava representat per l'aparició de quatre inhumacions en fosses simples amb una datació del segle V dC.

Les restes documentades d'època altmedieval estarien localitzades al voltant de l'església de Sant Cugat del Rec (S.X), situada en el trajecte d'un dels antics camins romans d'entrada a la ciutat, i entorn a la qual, es va formar un dels ravals en aquest moment. En aquest trobaríem una zona de producció artesanal, junt amb zones residencials (cases) amb grans espais dedicats a l'horta i l'agricultura, gràcies als beneficis que comportava la proximitat del Rec Comtal (S.X). Els únics vestigis documentats arqueològicament d'aquest període altmedieval, serien una sèrie

² Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/166>)

d'estructures negatives localitzades a les rases 2 i 5 del solar del Pou de la Figuera i algunes més localitzades a la rasa 7 i 8 de l'excavació del Carrer Pou de la Figuera / Carrer Fonollar. Algunes d'aquestes, per les seves dimensions més reduïdes i morfologia, es van identificar com a possibles sitges i es van relacionar amb l'existència d'una zona d'emmagatzematge de producció agrícola d'aquest raval emergent. La resta eren retalls de planta circular i/o el·lipsoïdal, de grans dimensions (d'entre 1'50 i 3 m. de diàmetre), documentats sobretot a la rasa 8 de l'excavació al carrer, que podrien haver estat realitzats per extreure argiles.

A partir de l'època baixmedieval, en concret a finals del S.XIII o inicis del S.XIV, l'excavació del carrer Pou de la Figuera va permetre documentar diverses estructures que haurien format part, com a mínim, de dos casals gòtics. El primer, s'hauria bastit a l'extrem est del carrer i hauria tingut l'accés per l'actual carrer Jaume Giralt. D'aquest, però, només se'n conservaven dos dels murs perimetrals, enllaçats per una riosta d'uns 5 m. de llargada i amb una pilastra cadascun. A més, es van documentar diversos murs de factura molt semblant als anteriors, relacionats amb restes força fragmentades d'un paviment de morter de calç, que podrien haver format part d'una altra habitació del mateix edifici. El segon, se situava a la banda oposada del carrer i s'hi hauria accedit des de l'actual carrer Fonollar. D'aquest, només se'n va poder documentar la meitat, ja que la resta de l'edifici es perdia per sota del perfil nord de la rasa. Cal apuntar que ambdues cases patiren diverses reformes en èpoques posteriors (S.XIV-XV), sobretot amb l'afegit de murs divisoris que compartien l'espai interior, alguns dels quals eren fets de tapial, i noves pavimentacions de morter de calç blanc. Es va poder constatar que la planta baixa d'aquestes cases s'hauria destinat a usos artesanals diversos i la planta superior, en canvi, s'hauria utilitzat segurament amb funcions d'habitació, ja que a l'edifici del carrer Fonollar es va bastir una estança al nord amb un forn doble d'ús domèstic, de planta quadrada amb dues petites cambres de combustió circulars a l'interior, amortitzat durant el S.XIV-XV. D'aquest mateix període, també, es va descobrir una estructura de combustió de planta circular, amb les parets d'argila cremada i endurida per l'acció del foc, associada a dos retalls circulars farcits de tovots i altres deixalles, que podrien correspondre a abocadors de rebuig dels materials de cuita defectuosa. Per altra banda tant en l'excavació del solar del Pou de la Figuera, com en el carrer amb el mateix nom, van aparèixer un seguit d'estructures d'emmagatzematge corresponents a dipòsits de planta quadrangular, pous circulars fets amb pedra, sitges i diversos retalls irregulars bastits al llarg de l'època baixmedieval i amortitzats a partir dels segles XV-XVI, que denoten una certa activitat agrícola dins l'àmbit urbà. A més, es van poder identificar alguns àmbits pavimentats amb una fina capa de morter de calç, corresponents a edificacions del S.XIV-XV.

A partir del S.XVI, es va documentar un procés de reparcel·lació i de divisió dels grans casals medievals. D'aquesta forma, la majoria de murs localitzats que funcionaren entre els S.XVI-XVIII formant part de diversos edificis (tant a la zona del solar del Pou de la Figuera com a l'excavació del carrer) reaprofitaven estructures medievals anteriors, sobretot com a murs perimetrals dels nous edificis d'època moderna. El que es va documentar, d'ex-novo, eren les noves pavimentacions i nivells d'ús, així com algunes compartimentacions de l'espai interior, mitjançant nous murs i envans, com passà al cas de l'edifici d'aquest moment identificat a la parcel·la núm.23 del carrer de Jaume Giralt (rasa 7). El possible forn de planta quadrada documentat a la rasa 6 del solar, situat on era el núm. 22-24-26 del carrer Jaume Giralt, amortitzat al S.XVI no va proporcionar suficients dades que permetessin relacionar-lo amb alguna activitat artesana concreta. L'altre indicatiu d'activitat productiva es va determinar a partir d'un dipòsit de planta quadrangular documentat a la rasa 8, al fons del solar amb entrada pel núm. 21 del carrer Jaume Giralt, i que es va relacionar amb la producció i/o emmagatzematge de vi o d'oli. Pel que fa a la resta d'estructures identificades d'aquest període històric, es tractava de dipòsits, fosses sèptiques, pous, clavegueres i conduccions, tant relacionades amb la xarxa domèstica dels habitatges existents a l'indret, com amb la xarxa de les instal·lacions artesanals-industrials, de portada d'aigua i d'evacuació d'aigües residuals.

D'època contemporània, es van identificar abundants traces del parcel·lari construït a partir del S.XIX. Es van documentar les restes de les fonamentacions i parets de diversos edificis amb façana al carrer Fonollar, a la banda oest del carrer Jaume Giralt, la banda est del mateix carrer, ja al solar del Pou de la Figuera, del carrer Pou de la Figuereta i del carrer dels Metges. A part de les fonamentacions, parets, envans, i paviments localitzats, també es va identificar abundants canalitzacions i clavegueres, així com els corresponents pous morts o fosses sèptiques on desembocaven, que conformarien la xarxa domèstica d'evacuació d'aigües residuals d'aquests habitatges. Per acabar, esmentar la troballa d'algunes estructures relacionades amb activitats industrials i/o artesanals (forns).

4. Intervenció: Carrer de Sant Pere Més Baix, 70-74³ (Romà, tardoantic, medieval, modern): La intervenció efectuada als carrers de Sant Pere Més Baix Metges i Jaume Giralt es va organitzar en diferents fases. En primer lloc, les tasques es van engegar amb el rebaix d'una àrea de planta quadrada situada a tocar de la façana dels carrers Sant Pere Més Baix i Jaume Giralt. Posteriorment es continuà amb una zona més petita, al sud de la part ja excavada, tot seguint el contorn del futur edifici.

³ Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/310>)

Paral·lelament al procés d'excavació es va realitzar el desmuntatge d'aquelles estructures que amb la seva presència impediè l'observació de les construccions i estrats més antics. Dita tasca d'eliminació s'efectuà utilitzant mitjans mecànics però sobretot manualment, amb l'objectiu d'entendre i documentar de manera més precisa les relacions físiques de les estructures i nivells arqueològics associats. Les restes que no quedaven afectades es van protegir amb geotèxtil i posteriorment es varen cobrir amb picadís de pedra a fi de protegir-les durant les tasques de construcció de l'edifici. D'aquesta manera es va poder documentar la dinàmica ocupacional d'una illa de cases pertanyent al barri de Sant Pere. No obstant, aquesta intervenció va estar sotmesa a una limitació relativa a la cota final d'excavació, que en ocasions va ser insuficient per a poder observar la seqüència estratigràfica completa de la zona. A aquesta circumstància cal afegir un factor arbitrari, que era l'orografia de la zona, aspecte que tenia un cert grau d'influència en la localització del substrat geològic. Per aquesta raó, hi havia una diferència substancial en dos dels sectors excavats. D'una banda, en el sector septentrional de l'excavació es va poder assolir en molts punts el substrat natural. En canvi, a la zona sud es va evidenciar la part superior dels murs pertanyents al parcel·lari i els primers nivells d'utilització baix medievals.

Malgrat aquests inconvenients, es va poder evidenciar diverses estructures relacionades amb tres fases d'ocupació: època medieval (segles XIII - XIV), època moderna, que es va separar en dos períodes (segles XV - XVI i XVII - XVIII) i època contemporània (segles XIX - XX). Les restes documentades dels segles XIII-XIV es vinculen amb una trama urbana plenament consolidada a partir del segle XIII. Les troballes van consistir fonamentalment en diferents habitatges orientats a tres carrers, que presentaven una part central probablement d'ús comunal. Les dimensions i estructures internes en planta es trobaven sorprenentment estandaritzades per les similituds que presenten: planta rectangular, fons entre 10 i 11 m. i una amplada entre 4 i 5 m. En concret es van localitzar tres cases amb accés al carrer de Sant Pere Més Baix i dues finques amb la porta al carrer de Jaume Giralt. Aquests habitatges es caracteritzaven per tenir, en principi, una sola crugia de planta rectangular. La seva ocupació es veia confirmada a través de successius nivells de circulació en forma de sòls de terra piconada, arranats tot sovint amb llits de calç. Com a excepció a aquesta dinàmica hi havia la casa 1, que feia cantonada amb els dos carrers esmentats. La superfície que ocuparia aquesta finca es trobava actualment molt afectada per estructures i serveis moderns, i per aquesta raó resultava complicat establir amb fiabilitat la distribució de les seves possibles estances, o si en realitat pertanyien a un sol habitatge. Al centre de les illes es va poder constatar l'ocupació d'aquest espai a les darreries del segle XIII i durant el segle XIV. Així, es va documentar dues estructures orientades a l'aprofitament de l'aigua, un pou i una cisterna o

similar. Donat el seu precari estat de conservació, l'estructura de grans dimensions amb enlluït hidràulic a les seves parets, resultava de difícil interpretació. El fet de localitzar-se en una zona de possible caràcter comunal, va suggerir que es pogués tractar d'un rentador o d'un dipòsit d'aigua. En consonància amb aquesta probabilitat, la construcció devia aprofitar com a cabal, a través de diverses canalitzacions secundàries, les aigües del Rec Comtal, situat molt a prop de la intervenció. Relacionada amb aquest sistema, es documentà una canal que conduïa l'aigua procedent d'aquella obra hidràulica. No gaire després d'aquest primer moment d'edificació medieval en el que l'espai central no presentava interferències arquitectòniques, es va documentar algunes subdivisions formant habitacions de menors dimensions. En aquest moment la zona d'ús comunal es va segmentar en, com a mínim, quatre estances. A l'habitació 1 s'hi devia realitzar algun tipus d'activitat artesanal relacionada amb la combustió, funció recolzada per l'aparició en el seu interior d'un possible forn circular amb un paviment enrajolat i de nombroses escombreres que tenen un farciment amb abundant rebuig procedent de la combustió. Les habitacions 2, 3 i 4 es trobaven seriosament malmeses per l'ocupació moderna i posterior. De l'habitació 2 van quedar escasses evidències pertanyents a aquest moment com per establir de forma fiable el seu propòsit. L'habitació 3 potser era destinada a l'emmagatzematge del gra, possibilitat evidenciada a partir de la documentació del dipòsit. La seva ocupació successiva també es va fer palesa a través de diversos nivells d'ús. L'habitació 4 es trobava també profundament afectada per la xarxa de clavegueram d'època moderna. A més era una zona excavada parcialment, per la qual cosa només es va poder relacionar alguns nivells d'utilització amb alguns dels murs. A aquestes quatre estances centrals se'n va poder afegir dues més situades al sud de l'habitació 4 amb una cronologia del segle XV.

La primera part de la segona fase, durant els segles XV-XVI, la presència de menys troballes va dificultar aportar una acurada descripció del parcel·lari d'aquest moment. No obstant això, es van pressuposar certes similituds amb el període precedent atès que algunes de les estructures quedaven superposades als estrats i estructures medievals, però sense destruir les parets mestres. Pertanyents a aquest període es va localitzar a la casa 1, un retall allargat, que potser es tracta del negatiu d'un element construït, i les restes d'una edificació menor que es va interpretar com a corral. En aquest segle es produeix la "colonització manufacturera" del quarter de Sant Pere. Seria en aquest context que caldria situar les edificacions localitzades en el sector meridional de l'àrea excavada. Probablement no deurien estar relacionades amb processos industrials a gran escala, però les estructures de combustió evidenciades en aquest punt formarien part d'un sistema complex en el que s'interrelacionarien els focs i altres construccions no conservades. La seva ubicació recolzaria aquesta hipòtesi, ja que es trobaven a la part més

interior de l'habitatge núm. 5 del carrer Metges o a la part comunal de l'illa de cases intervinguda. En aquella època, era la zona més utilitzada per a la col·locació de l'obrador. En els segles XVII – XVIII es produeix un predomini absolut de les tipologies residencials associades a l'habitatge unifamiliar. El fenomen observat a l'àrea excavada semblava coincidir més amb l'absorció de diferents propietats, que no pas amb el de la segmentació que tenia per finalitat l'obtenció de lloguers. Es va detectar que algunes de les parets mestres de les petites cases medievals són reaprofitades com a límits de les propietats de majors dimensions recentment creades. També, alguns trams dels murs perimetrals foren totalment arrasats. D'aquesta fase cal remarcar la manca de nivells d'utilització relacionats amb aquest moment. Tan sols es va evidenciar algunes estructures subterrànies i, puntualment, alguns paviments dispersos que es trobaven en relació física amb el parcel·lari medieval. Com a cas excepcional, es va posar al descobert les restes d'una escala amb graons de pedra a la casa 6. Fonamentalment es va localitzar alguns dipòsits destinats a l'emmagatzematge de gra i alguns pous negres a quasi tots els habitatges. També es va evidenciar part de la xarxa de clavegueram a les cases 1, 4, 5 i 6, aspecte que indicava un nivell de circulació situat més amunt. També s'atribueix a època moderna la pervivència de l'aprofitament del nivell freàtic que ja s'havia observat a l'edat mitjana. En aquesta etapa es construeixen alguns dels pous, i una estructura de combustió molt malmesa per l'ocupació posterior que es va relacionar amb algun procés industrial o domèstic. En la tercera fase, durant els segles XIX-XX, tot i la important activitat manufacturera relacionada amb la indústria tèxtil que s'hi desenvolupà al barri de Sant Pere, en la intervenció no es va evidenciar estructures relacionades directament. A més, en aquest període la indústria tèxtil s'havia traslladat al barri del Raval com a conseqüència de la manca d'espai en aquest barri. En conseqüència, només quedaven a la zona els tallers de caràcter més tradicional.

D'aquest moment, es va observar, tot i que de forma incompleta, els nivells de circulació relacionats amb l'antiga illa de cases recentment enderrocada. Aquests paviments es van evidenciar a les cases 1, 2 i 3. També es va documentar part de la xarxa de clavegueram i alguns dipòsits amortitzats com a fosses sèptiques. Com a evidència física de la presència de més pisos, es va localitzar diversos celoberts i alguna caixa d'escala.

5. Intervenció: Carrer Metges-Carrer Pou de la Figuera-Carrer Sant Pere Més Baix-Carrer Jaume Giralt⁴ (Medieval-modern): La intervenció arqueològica fou deguda a l'execució del "Projecte de construcció d'infraestructures i serveis del Pou de la Figuera, del districte de Ciutat Vella de Barcelona".

⁴ Carta Arqueològica de Barcelona (<http://cartaarqueologica.bcn.cat/927>)

Aquest projecte incloïa la instal·lació del sistema de recollida pneumàtica de residus sòlids i cablejat d'electricitat i telefonia en el traçat dels carrers del Pou de la Figuera, Pou de la Figuereta, Metges i Jaume Giralt, que fan de perímetre de l'espai conegut com a Jardins del Pou de la Figuera.

Arran de la intervenció arqueològica es diferenciaren diverses fases cronològico-constructives. Segles I i II dC.

Les restes d'aquesta fase foren molt minses i només es documentaren en una de les parcel·les. Aquestes corresponien a un pou, negatiu de funció indeterminada i estrats d'anivellació, restes que es poden associar a la pràctica d'activitats agrícoles. Aquesta afirmació ve recolzada sobretot en vista als vestigis documentats en altres punts de la ciutat com el mercat de Santa Caterina o l'Avinguda Cambó.

En tots els casos aquesta activitat es relacionava amb estrats d'argiles aportats, amb material ceràmic romà rodat, així com amb estructures negatives, sitges o indeterminades, i pous.

Època tardoantiga.

Dins aquesta fase cronològica es recull part de la necròpolis suburbana del nord-est de la colònia de Barcino documentada en aquesta intervenció. El conjunt és representat per setze inhumacions repartides en dos conjunts, 5 al sector nord-oest del solar i 11 al costat nord-est i sud-est.

El primer grup es trobà format per quatre individus infantils i un adult, en fossa simple.

El segon grup era format per tres individus subadults (un infantil i dos juvenils) i nou adults, inhumats en fossa simple. Aquest grup es relacionà més directament amb el conjunt documentat al llarg de l'Avinguda Cambó i el mercat de Santa Caterina, alhora que coincideix amb la superfície ja documentada en la intervenció arqueològica 139/02.

La seva distribució acotada a determinades parcel·les, fa creure, com ja s'ha apuntat en altres punts de la ciutat, que la necròpolis no seria una àrea extensa i continuada, sinó que es veuria condicionada per la parcel·lació del suburbium i el tipus de propietat de cada finca. Així podrien conviure l'activitat agropecuària i la funerària en un mateix sector de la ciutat.

L'amortització d'aquesta necròpolis es situa entre els segles V i VI dC, tot i que hi hagué una inhumació que sembla pertànyer als segles VII i VIII dC.

Segles V a IX.

Les restes documentades en aquesta fase es concentraren, com en l'etapa anterior, a l'extrem sud-est del solar. Les traces d'ocupació es veien representades exclusivament per estrats d'anivellació que haurien de trobar-se relacionades amb activitats agrícoles no documentades.

Tot i que tot el conjunt de la necròpolis es situà cronològicament en època tardoromana, hi ha possibilitats que part del conjunt respongui a una època posterior.

Segles IX a XI.

En aquest moment es documenta una amortització contundent de l'espai amb estrats d'argiles, que possiblement també es troba relacionat amb alguna activitat agropecuària. En el cas que ens ocupa també es documentà una sitja, el que ratifica, si més no de forma parcial, aquesta afirmació.

Finals del segle XII i segle XIII.

Del segle XIII es troba una primera parcel·lació, possiblement ja diferenciada de la respectada en època romana i altmedieval. Tot i que no es documentà una densitat important, si que es comencen a veure les primeres edificacions sobretot als costats nord-est i sud-est del solar, coincidint amb els traçats del carrer dels Metges i del Pou de la Figuereta.

Aquest primer nucli urbà es troba a redós de la parròquia de Sant Cugat del Rec i del monestir de Sant Pere de les Puelles, a banda, del convent de Santa Caterina i l'eix viari que perpetua el traçat de la Via Augusta. Les estructures domèstiques es veien representades per murs de diversa factura, des de bastits emprant la tècnica del plec de llibre, amb pedres sense desbastar i argila, a murs de carreuons i morter. També es trobaren restes d'empostissats, sovint com a primera fase de la parcel·lació, ràpidament substituïts per estructures en pedra.

La planta que presentaven les cases era, en la seva majoria, rectangular, a excepció d'un cas en que era de planta quadrangular que doblava pràcticament la superfície mitjana de la resta.

D'altra banda, es van documentar també sitges, senyal que moltes parcel·les encara mantenien un ús agrícola.

Cal fer esment d'un element que es documenta entre aquesta fase i la següent, i sempre vinculat a estructures domèstiques. Es tracta d'uns negatius de dimensions grans (entre dos i tres metres de diàmetre) practicats a les argiles geològiques o tardoromanes, i reblerts amb sauló o bé amb terres heterogènies. Es creu que aquets negatius poden respondre a l'extracció de terres per a la construcció de les primeres estructures domèstiques.

Segle XIV.

La majoria d'elements registrats es poden encabir cronològicament a la segona meitat del segle XIV i inicis del segle XV.

Dins d'aquest marc cronològic, s'observen dos fets generalitzats a tots els sectors de la intervenció. En primer lloc es documentà la perpetuació de les línies murals traçades amb

anterioritat. Aquest fet s'evidencia en les nombroses reparacions i reconstruccions sobretot de les parets mitjaneres, els elements constructius registrats més abundants.

Aquestes reconstruccions són fetes en la seva majoria, de carreus i morter taronja molt pobre en calç.

En segon lloc, es registrà l'ocupació de les parcel·les que en la fase anterior encara quedaven per edificar. Aparegueren elements com dipòsits o paviments que reflectien aquesta ocupació, així com la construcció de murs on abans hi havia hagut empostissats. Aquests elements efímers semblen respondre més a una explotació agropecuària del sòl, i no tant a elements d'hàbitat. És doncs normal, que en aquest moment de màxima edificació quedin substituïts per nous murs de parcel·lació.

Així doncs, veiem com a finals del segle XIV, tot l'espai que ocupa la present intervenció arqueològica ja es troba completament urbanitzat.

Segle XV.

L'únic fet significatiu registrat d'aquest moment fou la construcció d'un forn que assenyala com a zona de producció artesanal aquest espai.

Segles XVI i XVII.

El registre d'aquesta fase fou molt limitat; es comencen a documentar amb relativa abundància les primeres estructures de desguàs i són comuns els estrats d'amortització de les estructures baixmedievales i nivells fruit de l'ús de l'espai domèstic.

Època contemporània.

El moment comprès entre els segles XVIII i XX, aglutina una gran quantitat de reformes tant internes com externes de les estructures domèstiques documentades al llarg del procés d'excavació.

En primer lloc, es comprovà com gran quantitat de murs bastits en època baixmedieval eren reparats o inclús substituïts per noves estructures murals. En pocs casos, però, es documentaren reparacions.

En segon lloc, es registrà la construcció de la xarxa de desguàs, que en molts casos constava de varies fases, amb amortitzacions i reconstruccions de les clavegueres. Aquestes, però, mostraven característiques constructives idèntiques al llarg dels tres segles de funcionament.

Acompanyant aquestes estructures es bastiren dipòsits i pous negres, que a vegades reaprofitaven estructures d'origen baixmedieval.

En darrer lloc, es documentaren, en pràcticament tots els punts de l'excavació, anivellacions i amortitzacions associades a la construcció dels darrers paviments de les habitacions.

Metodologia

Degut a les característiques de l'obra, es va dur a terme un control arqueològic de les obres de rebaix del subsòl, per tal de detectar la presència o no de restes arqueològiques, paleontològiques o patrimonials.

La metodologia aplicada ha estat un control del rebaix de les terres de forma manual. Un cop detectades la presència de restes arqueològiques, a la present intervenció s'han seguit els mètodes arqueològics tradicionals, basats en el registre de les dades a través del model de fitxa proposat per Harris-Carandini. Aquest consisteix en registrar objectivament els elements i estrats que s'exhumen realitzant una numeració d'aquests en forma d'Unitats Estratigràfiques (UE), que permeten la individualització de cada element.

Cada Unitat Estratigràfica es troba registrada en una fitxa de camp (en aquest cas s'utilitza la dissenyada per l'empresa d'arqueologia ABANS s.l., on s'indica la situació del jaciment, i les característiques de l'estrat (color, textura, consistència, materials que conté, cronologia aproximada, etc...), de l'estructura (tècnica constructiva, materials emprats, mides, etc...), del paviment o de l'element negatiu. Les UE s'han numerat correlativament, iniciant la numeració a 1.

En paral·lel s'ha portat a terme un registre gràfic de les estructures, elements negatius, paviments, estrats o elements singulars que s'han detectat al llarg del procés d'excavació. Aquest registre gràfic s'ha portat a terme mitjançant dibuix arqueològic emprant per a les plantes, alçats, i seccions generals l'escala 1:20. La seva digitalització ha estat realitzada en AutoCAD 2010. A banda s'ha portat un registre fotogràfic, emprant el sistema digital a color, tant del procés d'excavació com de les Unitats Estratigràfiques (UE) identificades.

El procés d'excavació no ha permès recuperar cap tipus de resta arqueològica.

Desenvolupament dels treballs arqueològics

Els treballs es van efectuar a la plaça situada entre el c Jaume Giralt, 9-53, Metges, 2-18, Pou de la Figuera, 1-7, en una zona considerada de gran interès arqueològic, on s'han localitzat restes de diversos elements que quedaran afectats pel rebaix de la obra, que assoleix una cota màxima de 0'7 m de profunditat.

Els treballs es van iniciar amb la realització de tot un seguit de rases dins de les zones ajardinades per tal de localitzar els tubs de rec actual i retirar-los. Aquestes rases tenien una amplada de 40 cm aproximadament i una profunditat variable, no superior als 50 cm, segons la alçada en que es localitzava el servei.

A continuació es va procedir a l'obertura a mà de les noves rases dins de les zones ajardinades, per tal de col·locar els tubs per al nou sistema de rec. Aquestes rases tenen una amplada de 40 cm per 40 cm de profunditat. Pel que fa al traçat de les mateixes, a cada parterre es va adaptar a la localització de les plantes i a la entrada del servei d'aigües principal.

Seguidament es va continuar amb la obertura de les rases dels diferents passos entre els diferents parterres, tot connectant les entrades d'aigua dels parterres contigus. Un cop col·locats els tubs es va procedir al cobriment de les mateixes.

Durant els treballs d'obertures de rases del carrer Jaume Giralt, a la alçada del número 47-49, es va localitzar un mur (UE 1), del qual es va poder documentar un alçat de 20 cm i una amplada de 55 cm, tot continuant fora dels límits de la intervenció (veure Foto 6 i 7). Aquest mur era bastit per pedres de mida gran, que conformaven la cara exterior vista, essent reomplert l'espai interior amb fragments de maó massís i pedres de menors dimensions, quedant tot lligat amb morter de calç de color blanc. Malauradament, no es va poder identificar cap estratigrafia associada amb aquesta estructura, donat que la terra que se li adossava era conformada, igual que la de la resta de la rasa, per runa contemporània amb presència de plàstics, segurament provinent de les tasques d'enderroc de les finques existents en aquest tram del carrer de Jaume Giralt a la segona meitat del segle XX.

Degut a que aquesta estructura es trobava parcialment afectada pel traçat de la rasa, es va realitzar el desmuntatge de la part necessària, un cop obtinguda l'autorització pertinent, seguint les directrius del Servei d'Arqueologia.

Per últim, aprofitant la obertura de les rases es van fer els rebaixos per a la col·locació de les arquetes. Es van realitzar un total de 10 rebaixos, 7 de 1'20x1'20 m i 0'7 m de profunditat; i 3 de 2x1'20 m per 0'7 m de profunditat

Conclusions i interpretació

A l'espai conformat pels carrers Jaume Giralt, 9-53, Metges, 2-18, Pou de la Figuera, 1-7 de Barcelona (Barcelonès), s'havien de realitzar un seguit de rases i rebaixos destinats a la col·locació d'una nova xarxa de serveis de la zona ajardinada.

Degut a que es tracta d'una zona protegida arqueològicament, es va realitzar un control arqueològic dels rebaixos.

Aquest es va iniciar amb els rebaixos dins dels parterres i tota una sèrie de rases entre ells. Tots aquests rebaixos tenen una profunditat variable, entre 40 i 70 cm segons les necessitats de pas de cada servei.

Durant aquests treballs es va poder documentar un mur que continuava fora dels límits de la intervenció, de factura possiblement moderna o contemporània, el qual va haver de ser afectat parcialment per assolir la cota de 40cm de fondària de la rasa pertinent. Malauradament, degut a que els nivells que se li adossaven eren runes resultants possiblement de les tasques d'enderroc de les finques existents en aquest tram del carrer de Jaume Giralt, realitzat a la segona meitat del segle XX, no es pot establir ni la seva funcionalitat ni moment de construcció.

Afectació arqueològica

La fase d'excavació arqueològica preventiva realitzada del 27 de novembre al 15 de desembre al carrer Jaume Giralt, 9-53, Metges, 2-18, Pou de la Figuera, 1-7 ha donat com a resultat la documentació d'una estructura que va ser desmuntada, amb l'autorització del Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, per tal de poder continuar amb les tasques d'excavació i alliberació de l'espai afectat per les obres.

Llistat d' UEs afectades

UE	Tipus	Afectació	Cronologia
1	Mur	Parcial	Contemporani/modern

Bibliografia

- CARANDINI, A. (1997): *Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica*. Editorial Crítica. Barcelona.
- HARRIS, E. (1991): *Principios de estratigrafía arqueológica*. Editorial Crítica. Barcelona.
- INSTITUT CARTOGRÀFIC DE CATALUNYA (n.d): Obtingut el 19 de desembre de 2017 a <http://www.icc.cat/vissir3/>
- VILARDELL, A. (2006): Intervenció arqueològica subsidiària de la cosntrucció d'infraestructures i serveis al Pou de la Figuera (Jaume Giralt, Metges, Montanyans Pou de la Figuera)(CMHC 088/06). Barcelona, Codi: 088/06.

Annexos

Annex 1

Fitxes

UE	2 Sector	c/Jaume Giralt	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat d'abocament	Color Marró fosc	Textura Argilosa	Potència (m) →0'40
Consistència	Compacta	Cronologia Segle XX-XXI	Criteri de datació Relativa per materials	
Descripció	Estrat molt compacte de composició argilosa de color marró fosc. Aquest estrat estava compost per molt material constructiu i algun carbó, amb presència de plàstics.			
Interpretació	Possible abocament resultat de l'enderroc dels edificis existents al carrer Jaume Giralt.			
Ref. fotogràfica	107_17_024			
Igual a			Cobreix a	
Adossat a			Reomple a	
1				
En contacte amb			Se li adossa	
Tallat per			Cobert per	
4				
Se li assenta				

UE	3 Sector	Plaça	Àmbit	Sondeig
Definició	Estrat superficial	Color Groc	Textura Sorrenca	Potència (m) 0'2-0'5
Consistència	Compacta	Cronologia s.XX	Criteri de datació Absoluta per estratigrafia	
Descripció	Estrat de sauló de color groguenc.			
Interpretació	Nivell de sauló que conforma el nivell de pas actual de la plaça.			
Ref. fotogràfica				
Igual a			Cobreix a	
Adossat a			2,4	
En contacte amb			Reomple a	
Tallat per			Se li adossa	
Se li assenta			Cobert per	

UE 1 Sector c/Jaume G. Sondeig Àmbit MR
 Definició Mur Ampl/Long/Alç (m) 0,55 / →0,40 / →0,20 Orientació E-W
 Tipus de parament Paredat Tècnica constructiva Maçoneria
 Tipus de filades Irregulars Criteri de datació Relativa per paraments
 Ref. fotogràfica 107-17_23-25 Cronologia modern o contemporani
 Descripció Estructura bastida amb pedres de mida gran a les cares exteriors vistes, reomplint la part interior amb altres pedres de menors dimensions i fragments de maó massís, quedant tot lligat amb morter de calç de color blanc.

Interpretació Mur indeterminat possiblement d'època moderna o contemporània

Tipus de teula	Àrab ☐ Tegula ☐ Imbrex ☐
Materials	☐ Argila ☐ Ceràmica ☐ Graves ☒ Maó ☒ Morter ☒ Pedra ☐ Terra ☐ Teula ☐ Tova ☐ Rajoles ☐
Components del morter	☒ Calç ☐ Carbons ☐ Cendra ☐ Ceràmica ☐ Graves ☐ Terra ☐ Xamota ☐ Granulometria ☐ Fina (0-2 mm) ☒ Mitjana (2-5 mm) ☐ Grossa (+5mm)
Tipus de pedres	☐ Carreuons ☐ Carreus ☐ Còdols ☒ Desbastades ☐ Sense treballar Dimensions ☒ Petita (0-10cm) ☒ Mitjana (10-30 cm) ☒ Gran (→30cm)
Tipus de maons	☒ Massissos ☐ Totxo Dimensions Gruix /Ampl./long. (cm) - / - / -

Igual a

Solidari amb

Cobert per

Tallat per 4

Se li adossa 2

Adossat a

Reomplert per

Reomple a

Assentat a

Se li assenta

Tapia a

Tapiat per

UE	4 Sector	C/Jaume G.	Àmbit	Sondeig	
Definició	Negatiu d'arrassament	F.Planta -	F. secció -	Profunditat (m) -	
Orientació	-	Cronologia	Finals segle XX	Criteri de datació	Relativa per documentació
Descripció	Arrasament horitzontal que afecta l'estructura UE 1.				
Interpretació	Arrasament produït durant l'enderroc de les finques del carrer Jaume Giralt.				
Ref. fotogràfica					
Igual a			Reomplert per		
Talla a			Se li adossa		
1,2					
Contemporani a			Cobert per		
			3		
Tallat per			Se li assenta		

Annex 2

Documentació fotogràfica

Índex de fotografies

Foto 1. Obertura de rases per localitzar serveis actuals.

Foto 2. Obertura de rases per localitzar serveis actuals.

Foto 3. Obertura de rases per a la col·locació de servei nou.

Foto 4. Obertura de rases per a la col·locació de servei nou.

Foto 5. Obertura de rases per a la col·locació de servei nou.

Foto 6. Mur UE 1 amb l'estratigrafia associada.

Foto 7. Fotografia de detall del mur UE 1.

Foto 8. UE 2.

Foto 9. Rebaix per a la instal·lació d'una arqueta.

Foto 10. Rebaix per a la instal·lació d'una arqueta.

Foto 1. Obertura de rases per localitzar serveis actuals.

Foto 2. Obertura de rases per localitzar serveis actuals.

Foto 3. Obertura de rases per a la col·locació de servei nou.

Foto 4. Obertura de rases per a la col·locació de servei nou.

Foto 5. Obertura de rases per a la col·locació de servei nou.

Foto 6. Mur UE 1 amb l'estratigrafia associada.

Foto 7. Fotografia de detall del mur UE 1.

Foto 8. UE 2.

Foto 9. Rebaix per a la instal·lació d'una arqueta.

Foto 10. Rebaix per a la instal·lació d'una arqueta.

Annex 3

Planimetries

Índex de plànols

- 1- Plànol de localització. E: 1/1000. A3
- 2- Topografia actual sobre "Quarterons Garriga i Roca" (1858). Quarteró nº26. Fons de Gràfics. Arxiu Històric de la Ciutat. Barcelona. E: 1/500. A3
- 3- Plànol de situació de les rases i arquetes objecte de control arqueològic. E: 1/500. A3
- 4- Plànol de situació del mur UE 1. E: 1/100. A3
- 5- Planta de detall del mur UE 1 i seccions A-A' i B-B'. E: 1/20. A3

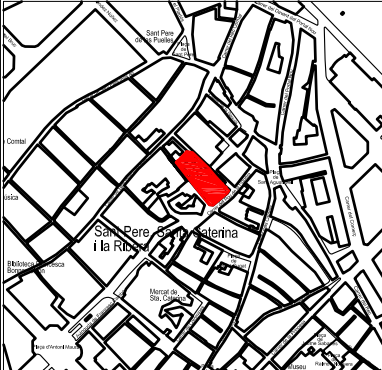

ABANS

SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEGENDA

Rases i arquetes obertes

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica als carrers Jaume Giralt 9-53, Metges 2-18 i Pou de la Figuera 1-7 (Districte de Ciutat Vella, Barcelona).

TÍTOL

Topografia actual sobre "Quarterons Garriga i Roca" (1858). Quarteró nº26. Fons de Gràfics. Arxiu Històric de la Ciutat. Barcelona.

DIRECTORA

Marta Merino Pérez

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar

CODI

107/17

DATA

Desembre de 2017

BASE TOPOGRÀFICA

ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:500

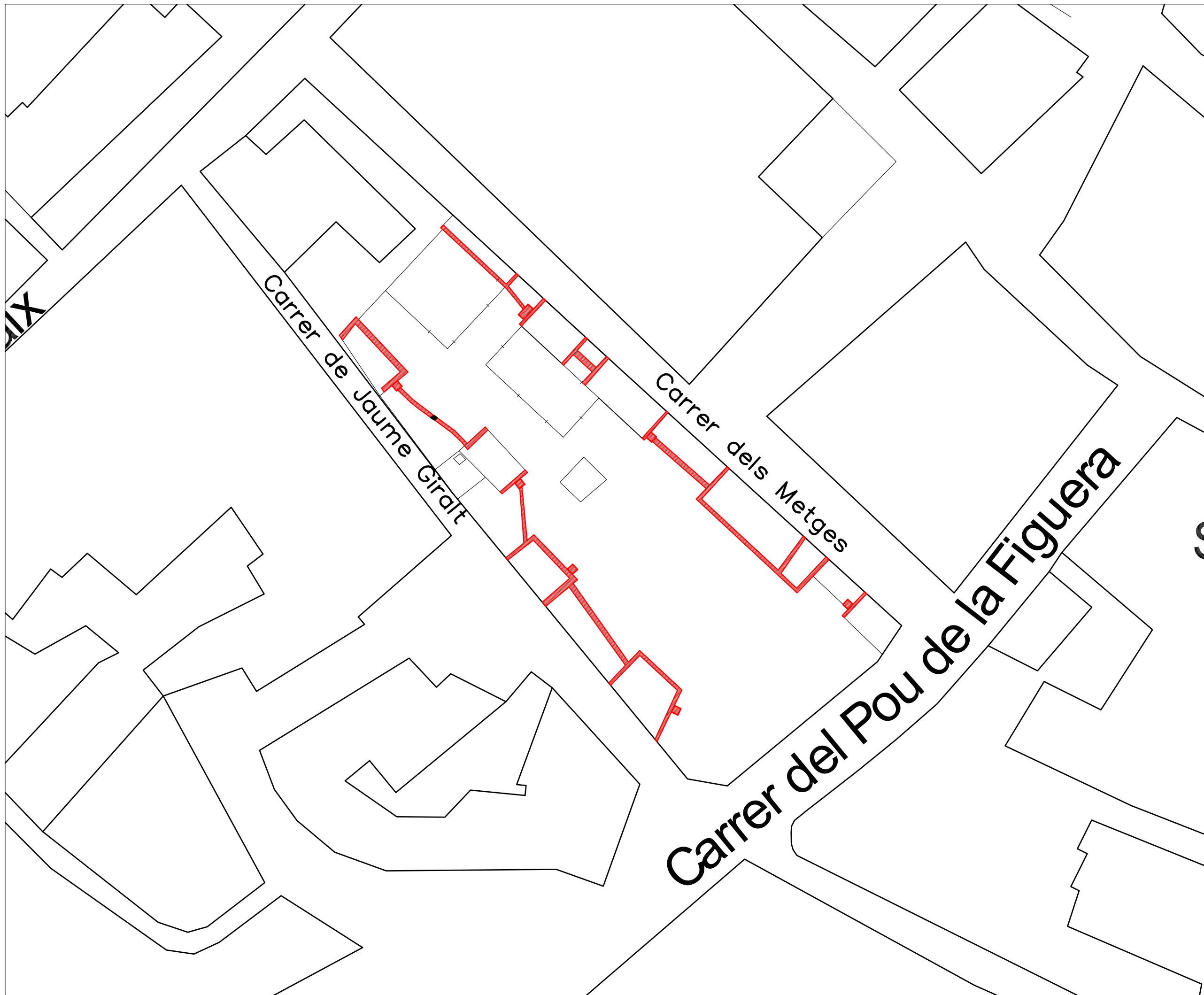

NÚM

2

CLIENT

BIM/SA

ABANS
SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEGENDA

Rases i arquetes obertes

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica als carrers Jaume Giralt 9-53, Metges 2-18 i Pou de la Figuera 1-7 (Districte de Ciutat Vella, Barcelona).

TÍTOL

Plànol de situació de les rases i arquetes objecte de control arqueològic.

DIRECTORA

Marta Merino Pérez

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar

CODI

107/17

DATA

Desembre de 2017

BASE TOPOGRÀFICA

ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

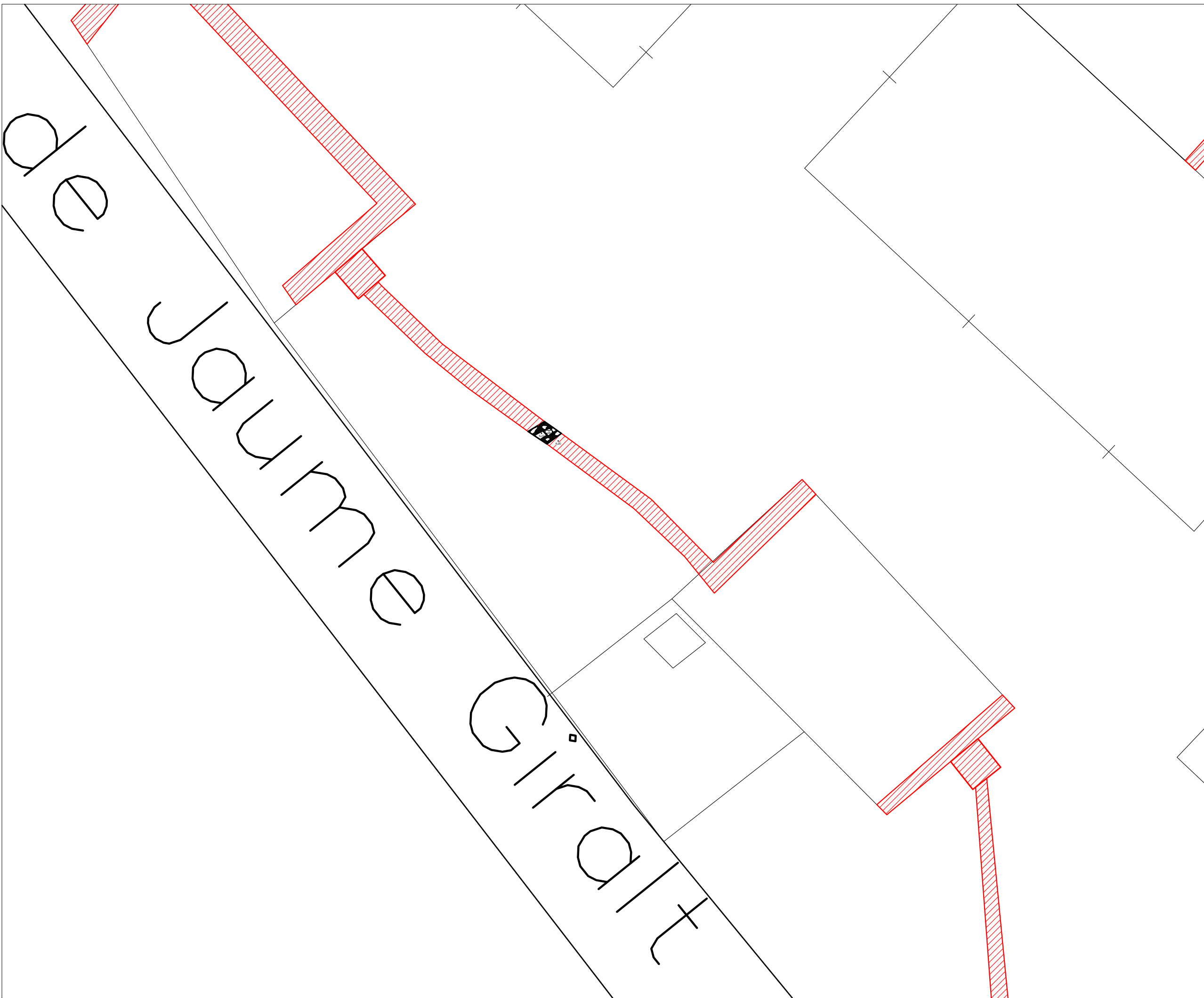
1:500

NÚM

3

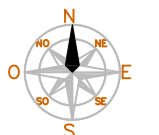
CLIENT

BIM/SA

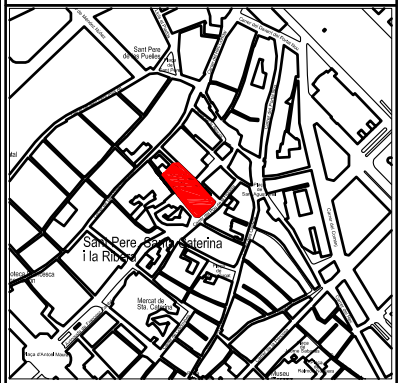

SERVEIS CULTURALS

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Rases i arquetes obertes
- Morter de calç

INTERVENCIÓ
 Intervenció arqueològica als carrers
 Jaume Giralt 9-53, Metges 2-18 i Pou de
 la Figuera 1-7 (Districte de Ciutat Vella,
 Barcelona).

TÍTOL
 Plànol de situació del mur UE 1.

DIRECTORA
 Marta Merino Pérez

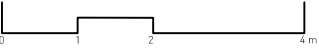
PLANIMETRIA
 Jordi Chorén Tosar

CODI
 107/17

DATA
 Desembre de 2017

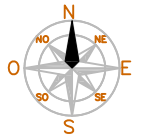
BASE TOPOGRÀFICA
 ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA
 1:100

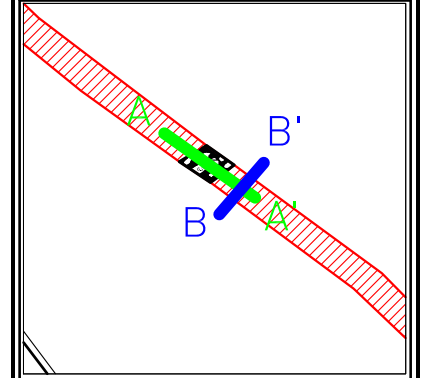

NÚM
4

CLIENT
BIM/SA

UBICACIÓ

LLEGENDA

- Rases i arquetes obertes
- Morter de calç
- Límit afectació obra

INTERVENCIÓ

Intervenció arqueològica als carrers Jaume Giralt 9-53, Metges 2-18 i Pou de la Figuera 1-7 (Districte de Ciutat Vella, Barcelona).

TÍTOL

Planta de detall del mur UE 1 i seccions A-A' i B-B'.

DIRECTORA

Marta Merino Pérez

PLANIMETRIA

Jordi Chorén Tosar

CODI

107/17

DATA

Desembre de 2017

BASE TOPOGRÀFICA

ICGC 1:5000 Sistema de referència ETRS89

ESCALA

1:20

NÚM

5

CLIENT

BIM/SA

